

LUCERNA

L I S T O P A D 2 0 0 1

Dobrý den,

Potkáte-li někdy v listopadu někde v našem městě na ulici nebo někde jinde studenta a ten vám bude nabízet samolepku v hodnotě padesáti korun a vy si ji koupíte...můžete přijít na koncert.

V pátek 23. listopadu 2001 v šest hodin odpoledne v Bílém domě ve Svitavách. Benefiční koncert pro mentálně postižené spoluobčany našeho města... Přijdete-li (a litovat určitě nebudete) uvidíte a uslyšíte:

Dětskou dechovku ZUŠ Svitavy
Mažoretky ze základní školy v Lačnově
Pěvecké sbory: Svitaváček, Hlásek, Gaudium, Dalibor

Kapely: Big Band ZUŠ Svitavy, The Pink Panthers, Točkolotoč a František Černý.

A možná vystoupení svitavské Charity a chlapců z Ústavu sociální péče z Bystrého u Poličky.

A videoprojekce kabelové televize Petra Horáka o životě a světě těch, pro které tenhle večírek bude.

A tím vším nás provede paní Zdena Celá.

A tak potkáte-li onoho studenta či studentku kdekoli a ten či ta vám bude nabízet samolepku za padesát korun a vy si ji koupíte...učíníte dobrý skutek. Peníze, které vyměníte za onu vstupenku na koncert, pomohou doplnit denní stacionář a podpoří hipoterapii pro mentálně postižené ve Svitavách. Hipoterapie je když...sedíte na koni a svět je krásný a pomáhá to léčit tělo a duši. Denní stacionář je když...je člověku dvacet jedna a ukončí pomocnou školu a nikdo ho nezaměstná a člověk potřebuje pracovat nemůže sedět doma a nic nedělat a člověk potřebuje člověka a tak sem může přijít a třeba něco z hlíny uplácat a v peci vypálit a nebo ušít a nebo tak vůbec třeba pro radost někomu ukázat někde vystavit někomu darovat. Mentálně postižení jsou když...potkáte na náměstí tři krásné maminky ne s kočárky, ale invalidními vozíky a s dětmi, kterým nejsou dva roky, ale deset let. Můžeme-li pomoci, udělejme to!

Petr Mohr

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým

Může být, že tento článku zůstane čtenáři kulturního a informačního měsíčníku „NAŠE MĚSTO“ nepovšimnut. Aní by mě to mnoho nepřekvapilo. Tři procenta mentálně retardovaných osob z naší populace není tolik viditelný počet. Není viditelný zvláště pro ty, kteří vidět nechtějí. Nemyslím tím vizáž mentálně postižených, myslím jejich **duši**. Ta je téměř u všech retardovaných mimořádně křehká a citlivá. Má úžasnou schopnost rozpoznávat dobro a zlo, které je či není na ní pácháno. Pohybují se již pěkných pár let mezi mentálně retardovanými, i když pouze coby laik, ovšem s mnoha zkušenostmi v různých sférách činnosti pro zlepšení jejich života. Dovolují si proto říci: „Nesmírně si vážím rodičů, zvláště pak osamělých matek, dále vlídných učitelů, vychovatelů, dobrovolných pracovníků a všech, kteří tyto křehké dušičky s láskou vychovávají. Nemohu víc, než vyslovit obdiv a poděkování za vše dobré, co pro tyto máloviditelné s láskou konají. A ti, kteří konají bez lásky, nechť o sobě přemýšlí..“

Na okrese Svitavy byl okresní výbor SPMP založen v r. 1980 při Ústavu sociální péče. Byla to doba, kdy převážnou část zaměstnanců ÚSP Svitavy tvořily řádové sestry. Zřízení SPMP velmi přivítaly, režim ovšem této práci nepřál. V té době členská základna byla pouhých 8 členů. Potíže byly veliké, ale několika nadšencům v čele s panem učitelem Jaroslavem Polákem se dařilo vytvářet alespoň skromné akce pro radost postižených. Pan Polák však nečekaně zemřel. Jeho odchod ochromil na určitou dobu i aktivitu Sdružení.

Chyběla hnací síla, jeho akceschopnosti a vůle aktivizovat programy ve prospěch pomoci. Zakladatele zastoupila jeho manželka Marta Poláková – maminka retardovaného děvčátka a za pomoci další maminky Marie Doubravové držely SPMP „nad vodou“.

V roce 1988 jsem se i já zapojila do práce mentálně retardovaných. Impulzem k tomuto kroku bylo narození vnoučka s Downovým syndromem. Prostudovala jsem mnoho knih a brožur o problematice mentální retardace a poté naznala, že je zapotřebí nastartovat doslova nový systém práce. Rok poté jsem byla zvolena předsedkyní OV SPMP a dále členkou ÚV SPMP ČR v Praze. Práce se dařila a daří. V současné době máme již 268 členů. Pracuje 6 místních organizací, a to v těchto městech a zařízeních: ÚSP Svitavy, ÚSP Bystré, ve Svitavách, Litomyšli, Moravské Třebové a Poličce. Snaží se pomoci dětem ve speciálních

školských zařízeních, v ústavech sociální péče i v péči domácí. To, co se zdravým dětem jeví jako zcela normální, pro postižené je svátkem. Dokáží se velmi radovat a být vděčné za každou maličkost. Tato radost postižených je odměnou pro ty, kteří nezištně pro retardované pracují.

Děti ve Speciální Mateřské škole Svitavy.

Na základě zpracovaných a v termínu předložených projektů je nám přidělována státní dotace na ty akce, které ÚV schválí. Přitom 40 % nákladů je nutno hradit spoluúčastí, kterou zčásti hradí rodiče a zčásti je hrazena ze sponzorských darů.

OV zajišťuje (po projednání s místními organizacemi) akce celookresního významu. Např. výstavy prací mentálně postižených v Městském muzeu a galerii, vydávání informativních brožur, rehabilitační a víkendové pobyty, ozdravnou hipoterapii atd.

V roce 1993 se podařilo otevřít Pomocnou školu, což je velkým přínosem pro vzdělávání mentálně retardovaných.

V nejbližší době nás čeká otevření denního stacionáře pro ty „děti“, které do školy nechodily vůbec, dále pak pro žáky, kteří dokončí školní docházku v Pomocné škole. Na realizaci pracuje Městský úřad a ředitelství Zvláštní školy. Práce je to nadmíru obtížná, obětavá a v mnoha případech až nadlidská. Poděkování si zaslouží hlavně Mgr. Jiří Petr z MÚ Svitavy a PhDr. Igor Klos, ředitel Zvláštní školy.

Dovolují si poděkovat všem, kteří nám pomohli. Mohli jsme potěšit ty, kteří naši lásku potřebují.

Ludmila Kolaříková

Od nepaměti k současnosti III.

Tím etnikem, které posunulo české dějiny do epochy raného středověku, byli Slované. Jejich příchodem začíná na našem území doba historická, tedy doba již lze osvětlit na základě psaných pramenů. Toto tvrzení však pro české dějiny neplatí, neboť první písemné prameny se objevují (nepočítáme-li velkomoravské písemnictví) až kolem přelomu prvního tisíciletí. Ony kusé zmínky v zahraničních pramenech posouvají náš výklad do podmínek spíše protohistorických, situace se zlepšila po konstituování staroslověňštiny jako spisovného jazyka v IX. století, avšak tím hlavním, z čeho lze při výkladu dějin vycházet, jsou opět archeologické prameny. Archeologie rozčlenila dobu od VI. do XII. století na několik základních etap: 1. od VI. století (tedy od přechodu Slovanů) po století VIII. jako *starohradištní období*, 2. od VIII. století do X. století zahrnující Velkou Moravu a první utváření českého státu jako *období středohradištní* a konečně 3. *období mladohradištní* do XII. století, konkrétně do roku 1197 (nástup Přemysla Otakara I. na trůn).

Obecně vzato se v historické literatuře s doloženým osídlováním svitavské oblasti nesetkáváme. Příchod Slovanů na naše území severní Moravskou branou v první třetině VI. století a jejich postup směrem k jihu až k území obydlenému Langobardy je archeologicky znepovádán, ale osídlování východních Čech není zatím doloženo vůbec. Lze předpokládat, že významnou úlohu při slovanské kolonizaci východu Čech sehrála tzv. *Trstenická stezka*, o jejíž podobě a o nových náhledech na ni si budeme vyprávět příští měsíc. Území Svitavska bylo porostlé tzv. pomezím hvozdem a až na území úrodné Malé Hané bylo takřka neobyvatelné. Údolí v okolí Jevíčka a Mohelnice byla osídlena nejdříve, i když pozůstatky starých sídlišť se dochovaly sporadicky, a to zejména v pomístních názvech (Jevíčko - U Staré kašny, Chornice - Kelinský potok, Biskupice - Ve Lhotách atp.) Ústupem lesů na sprašových půdách v údolí řeky Svitavy vznikaly stepní ostrůvky, jež mohly být obydleny – Mor. Radiměř, Březová, Lačnov, Staré Svitavy.

Rekonstrukce podoby nejstaršího osídlení, stejně jako směřování Trstenické stezky, probíhá podle toponomastických kritérií. Stručně řečeno – tím určujícím jsou místní a pomístní jména, která se na našem území dochovala. Na území Svitavska se nejčastěji setkáváme s *patronymiky* (místní jméno odvozené od jména nebo povolání předků), které jsou dominantní v období IX. – XI. století (Cetkovice atp.). V období první klášterní kolonizace ve XII. století se jména odvozovala buď od obecných jmen (Biskupice, Opatovice), nebo od jmen osobních (Jaroměřice, Uhřice). U takových jmen končících na *-ice* se předpokládá nejstarší osídlení. Naopak jména zakončená na *-ov* z XI. století znamenají vlastnictví místa a začala se objevovat v blízkosti obchodních stezek (Radkov, Křenov, Útěchov, Radišov, Pěčíkov atd.). Zvláštní kapitolou jsou místní jména odvozená z charakteru krajiny nebo specifického porostu (Chrastová, Březová, Borová, Trnávka, Dlouhá Loučka), jiná dostala pojmenování od způsobu vystavění formou vykácení lesa (Třebová, Roubanina) nebo od naleziště nerostných surovin (Rudná, Rudka). I z tohoto prostého výčtu je zřejmé, že slovanské osídlení prakticky nezasáhlo okolí našeho města a bylo-li nějaké, tak pouze dočasné (lovecké nebo pracovní) a až do XII. století nesehrálo podstatnou roli při územní kolonizaci. Zcela odlišná byla situace v okolí obchodních stezek, kde podstatně přibývá archeologických nálezů a jak se ukázalo: směřování těchto prastarých cest mělo podstatný vliv na rozšiřování sídleních oblastí nejprve Moravskotřebovska, ale v zásadě také Svitavska, i když budoucí centrum oblasti, samotné město Svitavy, bylo od přímé kolonizace ušetřeno. Ovšem nic není tak jednoduché, a tak rekonstrukce vedení starých cest zůstává velkým problémem současné historie a i přes četné pokusy renomovaných badatelů je toto období zahaleno tajemstvím. Ale o tom příště.

Radoslav Fikejz

Pohled na osadu Svitávka na místo, kde stávalo staré slovanské hradisko. Ze sbírky pohlednic M. Samkové.

Zaprášené a oprašované

Možná by vás zajímalo, kde vlastně jsou uloženy nejstarší doklady o historii Svitav. Obecně vzato studiu nejstarších písemností se věnuje historická disciplína *diplomatika*. Bylo snem mnoha generací historiků sepsat všechna dochovaná listinná svědectví a opatřit je kritickým komentářem. Počáteční neúspěšné pokusy vedly v roce 1904 k edici středověkých listin *Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae (CDB)*, jehož vydávání pokračuje až do současnosti. Na Moravě byla situace složitější, tam od roku 1836 vychází moravský diplomatář, který byl znehodnocen četnými falzy jeho vydavatelů. Teprve později nastalo zkvalitnění práce badatelů na kodexu, jenž je znám pod zkratkou *CDM*. Vedle těchto dvou nejvýznamnějších prací existuje řada nazvána *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*, která je vydávána dodnes. Existují i edice mnoha šlechtických archivů a podrobné studie k významným problémům středověkých i novověkých dějin. Všechny práce mají jeden cíl: shromáždit pokud možno všechny důležité listiny, srozumitelně je přepsat a kriticky vyložit. Takové edice a studie potom slouží historikům, kteří z nich ony dějiny vykládají, aniž by museli vážit mnohdy zdoluhavé a časově náročné studium pramenů.

Pro město Svitavy jsou důležité všechny tři zmíněné edice, i když nejvíce listin je v moravském diplomatáři. A ejhle, při zkoumání nejstarších listin, kde je zmíněno jméno Svitav, se ukazuje, že se jedná o falza. Tedy nikoliv o falza novověká sloužící k podepření tvrzení autora–historika, ale o falza dobová, která měla zlistiňovat něco, co ve skutečnosti písemně neexistovalo. Tedy měly ryze praktický význam. Taková je listina krále Vladislava I. hlásící se k roku 1167, napsána však byla někdy před rokem 1200. Svým významem je to podobné i s listinami knížete Bedřicha z konce XII. století, avšak ty se vůbec nedochovaly a známe je pouze z písemných odkazů jiných historiků. Tou nejdůležitější listinou pro město je tzv. *zakládací listina města Svitav*, ovšem nejedná se o žádnou zakládací listinu, ale o nejstarší dokument, v němž se o městě píše z roku 1256. Že by se jednalo o dobové falzum? Asi ano, ale ať je to tak nebo ne, je to skutečně nejstarší městská listina s hodnověrným datováním. V současnosti je uložena v archivních depozitářích opavského archivu, resp. v jeho pobočce v Olomouci.

Pohledy do fotografických sbírek muzea

Nejnámějším svitavským fotografem byl ve třicátých a 1. polovině čtyřicátých let minulého století Lothar Domes (s titulem fotomistr). Měl svůj ateliér na svitavském náměstí v čísle 65. Starší občané zde pamatují pozdější provozovnu Foto – Alois Krejčí, téměř vedle Městského dvora. Od Domesa pochází nejvíce záběrů na horní část náměstí, ale také na Městský dvůr, hotel Slavia, starou radnici, Dům U Mouřenina a střední a dolní náměstí. Jeho fotografie jsou oživeny lidmi a představují často sváteční a nedělní korza svitavských občanů. Liší se tak od běžných strohých záběrů

jiných autorů. Jsou provedeny buď jako fotografie, nebo na skleněných diapozitivěch a staly se podklady pro řadu pohlednic vydávaných Ottou Tyroltem či Hubertem Ratzelem – dřívější prodejna papírnictví „Narpa“ vedle obuvi na horním náměstí i Wilhelmem Kahlerem na dolním náměstí č. 8.

Lothara Domesa můžeme také prezentovat dobovými fotografiemi školních tříd, abiturientů, prvních tanečních, zájmových spolků i divadelních souborů. Jeho fotografie jsou živé, bezprostřední a mají svoji dokumentační i uměleckou hodnotu.

Miloš Vaněk

Divadelní soubor při České měšťanské škole ve Svitavách v roce 1935.

Co se děje v muzeu

Když jsme před rokem otevírali novou expozici s původními svitavskými sbírkami, upozorňovala jsem návštěvníky na to, že na navrácení krásného svitavského betlému z Pardubic jsme se bohužel s pardubickým muzejním panem ředitelem prozatím nedohodli. No, uvidíme časem. A tak byl betlém do Svitav zapůjčen nejdříve na půl roku, poté byla zápůjčka prodloužena

vzhledem k turistické sezóně na rok. Rok vypršel a my jsme museli, bohužel, z důvodu dodržení smlouvy betlém vrátit.

Co návštěvníkům nabídnout místo něj? Svitavy a jejich okolí byly vyhlášenou betlémařskou oblastí a tak by i v historické expozici svitavského muzea měly být betlémové figurky zastoupeny. Od pana doktora Jaroslava Sedláře z Masarykovy univerzity v Brně, odborníka na plastiky 17. – 19. století na Moravě jsme se při jeho návštěvě našeho muzea v srpnu letošního roku dozvěděli o existenci vzácného a velice zdařilého betlému ve Skleném. Tento betlém není zdaleka tak bohatý, jako svitavský. Je však tvořen velmi zachovalými dřevěnými polychromovanými postavami, cca 30 centimetrů vysokými, realisticky jsou pojety také velikostí k postavám odpovídající figury koně, slona a velblouda. Zcela chybí budovy, které jsou tak typické právě pro svitavský betlém. Tím více však vyniknou jednotlivé betlémové figury. Díky ochotě svitavského pana děkana Jiřího Poláška, do jehož farnosti Sklené patří, můžete nyní a také o blížících se vánočních svátcích tento půvabný betlém obdivovat i vy. A nám se snad časem podaří zjistit také data, která nám jsou prozatím utajena – autora (nebo autory?) a období a okolnosti jeho vzniku.

– bč –

MMG MĚSTSKÉ
MUZEUM
A GALERIE
VE SVITAVÁCH

STÁLÉ EXPOZICE

POHLED DO MUZEJNÍCH SBÍREK
Z HISTORIE PRAČEK
SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ
OSOBNOST
OSKARA SCHINDLERA

Do 18. 11.

PŘEHLEDKA 2001

22. 11. – 6. 1. 2002

Vzpomínka na Bohuslava Reynka

Vernisáž: 22. 11. v 17 hodin

Vokabulář (nejen) historický

Vzhledem k rozličným výstavám, které navštívíte ve výstavních sálích našeho muzea, bychom Vás v našem Vokabuláři rádi seznamovali také s některými všeobecně rozšířenými pojmy z oblasti výtvarného umění.

Často se setkáme se základním, velmi zjednodušeným rozdělením umění na realistické a abstraktní. Povšechnou představu o těchto slovech máme, ale umíme je vysvětlit? **Realismus** zřejmě ano, je pochopitelnější a tím je nám většinou bližší. Spočívá v zachycení viditelné fyzické reality. Nesnaží se však o dojem dokonalé kopie, může používat i idealistickou nadšázku – tím se ostatně liší od naturalismu.

Složitější je to s **abstraktním uměním**. To na základě původního latinského významu označuje tvorbu, která eliminuje nahodilost přírodního modelu a postupuje k jeho podstatě. Toto umění (používá se i termín bezpředmětné) se vzdává vztahu ke konkrétním, reálným jevům, opouští od napodobování přírodních vzorů, pracuje pouze s tvary, barvami a liniemi. Autor přitom může z konkrétní, viditelné skutečnosti vycházet, leč také nemusí. Důležitou úlohu při vzniku abstraktního malířství sehrál vztah malířství a hudby. Mezi významné průkopníky abstraktního malířství můžeme přiřadit také českého malíře Františka Kupku, žijícího na počátku 20. století v Paříži, jehož umění označil francouzský kritik Valensi jako „muzikalismus“.

– bč –

F. Kupka: Sóló hnědé čáry

Vzpomínka na Bohuslava Reynka (1892-1971)

22. 11. 2001 – 7. 1. 2002 výstava *Bohuslav Reynek – grafik, vernisáž: čtvrtek 22. listopadu v 17 hodin*

Vzpomíná: Jiří Šerých, Jiří nebo Daniel Reynek

Z veršů a prózy Bohuslava Reynka, čte Jan Dvořák

S Bohuslavem Reynkem jsem se poprvé setkala prostřednictvím jeho básní, až později jsem zjistila, že byl také grafik a malíř a ne ledajaký. Jeho básně i grafiky ve mně vždy vzbuzovaly pocit tajemna, ale i příjemné blízkosti a zvědavosti, kterou jsem nedokázala pojmenovat. Tento pocit se nezměnil ani poté, co jsem si přečetla něco o jeho životě, ani poté, co jsem si poslechla vzpomínky jeho přátel Jana Zrzavého, Jindřicha Hegra a dalších. Obrázky mlčenlivého kraje okolí Petrkova, ve kterých se zabydluje příroda a její tvorové, zahrada, dvůr, ptáci, stromy, padající vločky. Hladivá, ale i zneklidňující slova, obrazy. Složitost doby, ve které přemýšlivý Bohuslav Reynek žil i se svou francouzskou ženou, básnířkou Suzanne Renaudovou, mu život neusnadňovala. Nedokázal se jen tak odevzdat okolnímu světu a začal sobě vlastním způsobem vnímavým lidem okolo sebe otevírat srdce, svědomí. Obrázky

z cyklu starozákonních i novozákonních příběhů jsou poznamenány tragikou, zároveň však prozářeny teplem a láskou. A zemí, která se stala Reynkovým celoživotním údělem.

Když jsme navštívili tvrz Reynkových v Petrkově, měla jsem pocit, že se tu od dob Bohuslava Reynka příliš nezměnilo. Stavení, zahrada a dvůr z jeho obrázků se zjevili v realitě a syn Jiří, jako by z oka vypadl svému tatínkovi. A když jsme v kuchynce, kterou vidíte na fotografii, popíjeli čaj, a pan Jiří plynou francouzštinou domlouval telefonicky výstavu Reynkových grafik na příští rok do Paříže, přenesla jsem se náhle o čtyřicet let zpátky. A atmosféru Reynkových obrazů, básní, jeho života bych ráda přiblížila i vám.

Na vernisáž Reynkových obrazů jsem pozvala výtvarného teoretika Jiřího Šerých, který se s Bohuslavem Reynkem osobně znal a umí o něm zajímavě vyprávět a oba Reynkovy syny (slíbili ale, že přijede pouze jeden – druhý se musí starat o hospodářství s třinácti kočkami). Naše vzpomínání na Bohuslava Reynka doplní jeho

verše v podání Jana Dvořáka a hudba, která mu byla tak blízká.

Blanka Čuhelová

Pořady Střediska kulturních služeb

Bílý dům

tel: 0461 535220

6. Út 19:30 hod.

Divadelní abonétní cyklus

Slovácké divadlo Uherské Hradiště
My fair Lady

Příběh hubaté květinářky, která se stane příčinou sázky dvou skvělých lingvistů.
Vstupné: 100,- Kč

7. St 19:30 hod.

Jan Nedvěd

Koncert známého písničkáře.
Vstupné: 150,- Kč

14. St 19:30 hod.

Symfonický orchestr Brno

Řídí prof. Podařil.

Spolupřádá Nadace J. Plívy

Vstupné: 45,- Kč sleva 30,- Kč

(pro členy KPH, důchodce, studenty)

23. Pá 19:30 hod.

Benefiční koncert

pro mentálně postižené

Vystoupí: dechovky, pěvecké sbory a kapely ze Svitav

Vstupné: 50,- Kč

24. So 8:45 hod.

Taneční soutěž taneční skupiny
Ellis Svitavy

Nultý svitavský korbel.

27. Út 19:30 hod.

Podzim v rytmu swingu

Laďa Kernl a Swing Friens
Vstupné: 80,- Kč

30. Pá 17:00 hod. – 21:00 hod.

Posezení s dechovým
orchestrem SVITAVANKA

Vstupné dobrovolné

1. 12. So 16:00 hod.

Předvánoční koncert s dechovým
orchestrem DOUBRAVĚNKA

Vstupné: 60,- Kč

Ottendorferův dům

tel: 0461 535173

29. Čt 19:30 hod.

Inna Tolmačovová – klavír

Oleg Stěpasjuk – klarinet

Kristina Stěpasjuková – klavír

Vstupné: 45,- Kč sleva 30,- Kč

(pro členy KPH, důchodce, studenty)

Divadlo Trám

tel: 0461 535058

4. Ne 15:00 hod.

Malé divadélko Praha:

O statečné princezně Máně

Klasická pohádka na motivy nezbedných pohádek Josefa Lady
Vstupné: 30,- Kč

13. Út 19:30 hod.

Divadlo Archa:

Šťastná Anna

Představení pro čtyři herečky a hudebníka na motivy textů Gertrudy Steinové.
Projekt Divadla Tabula Rasa.
Vstupné: 50,- Kč

15. Čt 19:00 hod.

Pod lucernou s...

Jáchymem Topolem

Vstupné: 25,- Kč

Kinokavárna Galaxie

tel: 0602 969 647

5. Po 19:00 hodin

Pod lucernou s...

M. Kučerou a M. Polákem

Vstupné: 25,- Kč

Pozvánka do kinokavárny

Pod lucernou s... Máriem

Marián Polák (svitavský rodák a student FAMU) natočil dokument s názvem Mária (je autorem námětu, scénáře, kameramanem a režisérem).

Film je o Márii Kučerovi a premiéru bude mít na ČT 2 dne 16. listopadu ve 22:30 hod.

Nám film i hlavního protagonistu Márii Kučeru představí autor snímku Marián Polák Přichází léto a s ním člověk, který zapomněl stárnout...

Původně se měl jmenovat Marián, ale při křtu to otec s kmotrem trochu popletli a tak byl pokřtěn jako Mária. Málem

osudným se mu stal rok 1968, kdy odmítl vpustit sovětská vojska přes bránu do kasáren, podnikl několik vodáckých a horolezeckých expedic do tehdejšího Sovětského svazu, léta vedl úspěšnou country kapelu, zasedá v městském zastupitelstvu, dělá principála poutě... Během více než třiceti let ovlivnil a vychoval v zájmových kroužcích, letních táborech a nejrůznějších jiných akcích pro děti a mládež stovky, možná i tisíce dětí. Touto prací pro druhé však vždy trochu trpěla jeho vlastní rodina. Zůstal Mária i po padesátce romantickým klukem nebo začal docela normálně stárnout?

Pozvánka do divadla Trám

Malé divadélko Praha:

O statečné princezně Máně

Klasická pohádka na motivy nezbedných pohádek Josefa Lady je v podání Malého divadla z Prahy představení plné písniček, živé muziky, humoru a výborné loutkohercké souhry.

Manželé Anička a Rosťa Novákoví nejsou našim dětem neznámí. Naposledy je mohly potkat na svitavské pouti. Anička Nováková je pokračovatelkou slavného loutkářského rodu Kopeckých. Zahrají nám pohádku naruby, kdy nebojácná princezna Máně osvobodí Honzíka Bártů z pekla svou chytrostí a pracovitostí. Na své si přijdou nejen čerti v pekle, ale i děti v hledišti.

Pod lucernou s...

Jáchymem Topolem V divadle Trám

Po červnovém setkání s Michalem Vieweghem máme další příležitost poznat výraznou osobnost naší literatury. Jáchym Topol: syn dramatika Josefa Topola, bratr rockového muzikanta (Pší vojáci) Filipa Topola, sám autor románu Sestra (podle této knihy natočil Vladimír Michálek film Anděl Exit).

„Topolova osobnost je mezi současnými českými spisovateli naprosto nepřehlédnutelná. Když Topol vypráví o svých disidentských létech, užasle svěšujeme čelist a oddechujeme nad tím, jaký život je také možno vést. Život nejmladší generace

českého undergroundu byl vskutku pestrý. Před válkou se zachránit v blázinci, před blázincem v divočině rumunských hor v obležení divokých domorodců.

Ještě větší výpovědní sílu má dialog, když se obtáčí okolo autorova spisovatelského díla. Topol především přísně odmítá jakoukoliv autointerpretaci a odsuzuje ji jako zbytečnou. Nechť si čtenář vyhledá, co jej zajímá. Je patrné, že psát znamená též obětovat. Předmětem oběti je často i fyzické zdraví.“

Petr Zapletal: Jáchym Topol v jednom kole recenze knihy Jáchym Topol Nemůžu se zastavit z pera publicisty Tomáše Weisse.

Na počátku listopadu Jáchym Topol vydává svůj nový román. A právě ten nám přijede do Svitav představit.

Divadlo Archa Praha:

Hodná Anna

Představení pro čtyři herečky a hudebníka na motivy textů Gertrudy Steinové.

Projekt Divadla Tabula Rasa, soubor si klade za cíl pracovat bez stereotypů a předem daných omezení. Vždy jakoby od čistého stolu.

Inspirací pro tento projekt byla povídka Gertrudy Steinové „Hodná Anna“. Jde o příběh obětavé ženy, která do poslední kapky sil slouží líným a nepotřebným lidem. Umírá opuštěná a stará.

Gertrude Steinová je jednou z nejméně známých postav světové literatury. Do češtiny byl přeložen jen zlomek jejího díla.

Literární experimentátorka Gertrude Steinová bořila ve svém díle hluboko zažitě představy o stavbě věty. Podařilo se jí tak vytvářet zcela neobvyklé obrazy, které jsou potenciálně i obrazy divadelními.

Hrají: D. Poláková, E. Pospíšilová, L. Vychočilová, H. Schmidtmajerová a J. Kořán, scéna a kostýmy: P. Nikl, režie J. Svobodová

Petr Mohr

Z představení Hodná Anna.

Pozvánka na koncert KPH

Aniž to možná víme, v našem kraji také žijí výborní, skvěle školení muzikanti. Před pár lety přijeli z Ukrajiny a dnes učí hudbu zajímavým způsobem děti v Moravské Třebové, Jevíčce a ve Svitavách. Jsou to manželé Inna Tolmačeva a Oleg Stepasjuk, kteří hrají na klavír a klarinet. Jsou nejen manželé, ale také šťastní rodiče. Jejich dcera Kristina má značné hudební nadání a už toho také hodně umí. Což si už několikrát prověřila na soutěžích jako je Amadeus v Brně nebo Prag Junior Note v Praze. Tentokrát tedy půjde o opravdový rodinný koncert.

Co uslyšíme. Určitě hudbu zajímavých autorů. Například Maxe Regera, varhaníka, který patřil sice 20. století, ale duší zůstal v romantismu. Nebo Carl Maria von Webera, tvůrce romantických oper,

jehož Čarostřelec se stále úspěšně hraje. Bůhví, jakých děl bychom se od těchto skladatelů ještě dočkali, ale bohužel oba zemřeli jako čtyřicátníci.

Charismatický George Gershwin se čtyřicátých narozenin ano nedočkal, ale přesto se stal klasikem americké hudby. Geniálně a ústrojně do své tvorby přenesl prvky jazzové hudby. Určitě znáte Američana v Paříži či Porgy a Bess. V Evropě podobně pracovali skladatelé Stravinskij, Satie nebo Milhaud. Však hudbu Daria Milhauda uslyšíme také. Jsem ráda, jeho Brazilské tance jsou velmi zábavné.

Přehled autorů tímto nekončí, ale nechte se překvapit, určitě zazní také skladby českého a ukrajinského skladatele.

Malá klavíristka Kristina má sotva deset let, ale už má svůj repertoár. Zahraje

nám skladby J. S. Bacha, W. A. Mozarta a F. Chopina. Doufám, že vás její interpretace zaujme a potěší. A že veškerá hudba, kterou uslyšíte v podání této hudební rodiny, vám prozárí poslední podzimní dny.

Ukrajina je velká jako Francie. Přejeme všem třem, aby u nás v naší malé zemi, nikdy nepocítili úzkost, ale vždy jen rozlet.

Blanka Šefrnová

Pozvánka do Bílého domu

Taneční soutěž taneční skupiny ELLIS Svitavy v Bílém domě
Nultý svitavský korbel

Sledujete rádi v televizi festivaly a soutěže? Ještě jste neměli příležitost zhlédnout něco podobného na vlastní oči a rádi byste podobnou akci navštívili? Potom přijměte pozvání na taneční soutěž pořádanou svitavským tanečním klubem Ellis.

Letos poprvé se podařilo vytvořit vhodné podmínky pro udělení licence k pořádání takové akce i v našem městě. Patří za to dík Středisku kulturních služeb Svitavy.

Soutěž nese název: „Nultý svitavský korbel“ a byla zařazena do republikových postupových soutěží ve sportovním tanci.

Přihlásit se mohou taneční páry z celé ČR, které soutěží v kategorii juniorské a hlavní výkonnostní. Je možné, že se přihlásí i páry ze zahraničí. Vystoupení tanečnicků bude hodnotit sedmičlenná porota. Všichni její členové jsou zkušení porotci, kteří jsou držiteli platných licencí pro všechny kategorie soutěží.

Chcete-li podpořit soutěžící, přijďte v sobotu 24. listopadu 2001 do Bílého domu ve Svitavách. Začátek soutěže je stanoven na 8:45 hodin, ukončení bude podle počtu soutěžících, možná až ve večerních hodinách.

Přijďte povzbudit hlavně místní taneční páry. Na shledanou s Vámi se těší členové tanečního klubu Ellis Svitavy a Středisko kulturních služeb města Svitav.

Lenka a Petr Lapáčkoví z Tanečního klubu Ellis. 1. místo v kategorii Junior II. – C latina na soutěži v Liberci 27. 5. 2001.

Vážení přátelé dobré hudby,

minulý rok slavila Nadace Josefa Plívy 10 let od svého založení. V rámci jubilejních oslav se konal symfonický koncert, na kterém vystoupil Orchestr brněnské konzervatoře. Setkal se s velkým zájmem mladých i starších posluchačů. Domníváme se, že alespoň jednou za rok by měl ve Svitavách vystoupit velký symfonický orchestr. Rozhodli jsme se proto i letos na podzim uspořádat koncert a pozvat opět Orchestr brněnské konzervatoře pod vedením pana profesora Podařila. Je to totiž nejekonomičtější možnost, jelikož profesionální orchestry jsou cenově nejméně čtyřnásobně dražší. Na druhé straně nelze na vážnou hudbu žádat takové vstupné, které jsou lidé ochotni zaplatit na estrády či podobně. Koncert se uskuteční 14. listopadu v 19:00 hodin v Bílém domě. Pro žáky a studenty bude odpoledne výchovný koncert ve 14:00 hodin. Na programu budou mimo jiné 6. Beethovenova symfonie (pastorální) a trombónový koncert se sólistou Lukášem Moravcem, mimochodem velmi nadaným svitavákem, který nyní studuje na JAMU v Brně. Máme se tedy na co těšit!

Soukromá Nadace Josefa Plívy děkuje touto cestou městskému kulturnímu středisku pod vedením pana ředitele Mohra i ostatním sponzorům za vydatnou pomoc a podporu při uskutečnění uvedeného mimořádného koncertu.

František Plíva

OKRESNÍ KNIHOVNA VE SVITAVÁCH

Máchova alej č. 1, 568 02 Svitavy
Tel.: 0461/222 95

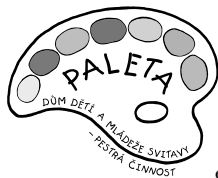
Výpůjční hodiny

PRO DOSPĚLÉ + INTERNET

Po–St 9–17
Čt zavřeno
Pá 9–17
So 9–11

PRO DĚTI + INTERNET

Po–St 13–17
Čt zavřeno
Pá 13–17

Dům dětí a mládeže Paleta

tel.: 247 43
e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz

3. So 7:30 hod. DDM

O nejlepší plastický model – le-
tadla a bojová technika, veřejná soutěž 9. roč-
ník – kategorie I/b, I/c, II/b

3. So 9:30 hod. DDM

Soutěž v tvorbě www stránek

17. So DDM

Co je to INTERNET ???

Vstupní seznámení pro veřejnost www stránky,
e-mail, vyhledávače, surfování, cena 20,- Kč

24. So 9:00 – 12:00 hod. DDM

BAZAR zimního sportovního zboží

29. Čt 17:00 hod. DDM

**6. ročník Městského mistrovství
v uzlování**

Asociace Brontosaura

tel. č. 0604/31 26 92
http://sybronto.unas.cz
e-mail: sybront@email.cz

8. Čt 16:00 – 16:30 hod. Nadace

Shazování plechovek

Soutěž pro děti, mládež a dospělé.

8. Čt 19:00 hod. Nadace J. Plívy

**2. poslechový večer o skupině
Pink Floyd** uvádí Martin Polách

15. Čt 16:00 hod. sraz u Nadace

Setkání pěstitelů kaktusů, exotických
a sukulentních rostlin – výroční schůze.

21. St 18:30 hod. Nadace J. Plívy

43. cestovatelský večer o TIBETU
ve vyprávění Dr. Leblodra z Brna

Schůzky pěstitelů exotických rostlin a kaktusů
jsou každé pondělí od 14.30 hod., schůzky
akvaristů jsou každý pátek od 14.00 do 15.00
hod. v Nadaci.

ZUŠ SVITAVY

tel. 233 12

7. St 17:30 hod. sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

21. St 17:30 hod. sál ZUŠ

Žákovský hudební večer

Pozvánka do kina

7. Filmový klub: **Malena**

Italský režisér Giuseppe Tornatore v melo-
dramaticky laděném filmu vypráví o ženě,
která byla potrestána za svou krásu. Píše
se rok 1940, Itálie právě vstoupila do války
s Francií a Británií. Třináctiletý Renato má
však jiné starosti: až po uši se zamiloval do
provdané dcery místního profesora latiny
Maleny. Jenže krásná mladá žena je před-
mětem touhy všech mužů malého sicilského
městečka. Když se z ní stane první válečná
vdova, začne jí celé městečko věnovat ještě
větší pozornost a se zadostiučiněním sle-
duje její pád.

21. Filmový klub: **Král tančí**

Film režiséra Gérarda Corbiaua vznikl podle
románu Philippa Beaussanta Lully aneb Hu-
debník Slunce. V příběhu, opírajícím se o ži-
votní osudy dvorního skladatele Ludvíka XIV.,
Jeana-Baptista Lullyho (1632 – 1687), tvůrce

využívá své hudební vzdělání k tomu, aby
inscenoval podívanou, vycházející z histo-
rických pramenů, stejně jako z autorovy
imaginace. Mladický král nachází sklada-
tele, jenž dokáže ideálně naplnit představu
alegorických dvorských baletů, v nichž vla-
dař sám tančí. Snímek pojímá příběh dvoji-
ce mužů, svázaných zvláštním poutem, jako
úvahu o vztahu umění a moci.

24. **Shrek**

Hrdinou počítačově animované rodinné ko-
medie, natočené podle knížky Williama Stei-
ga, je zlobr (zvláštní druh obra). Je ošklivý,
žije v ústraní lidí, každý se ho bojí. Vyznaču-
je se však veskrze dobromyslnou povahou.
Vznikl skvělý snímek plný odkazů na nejruž-
nější pohádky a filmy. Vyznačuje se doko-
nalým technickým provedením i výtvarnou
stylizací, kombinující fantastické prvky
s hyperrealistickou kresbou.

Postavičky z filmu Shrek.

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel. 0461/530 237 Otevřeno Po - Pá 9-12 14-17 hodin
e-mail: nadace@svitavy.cz http://njp.unas.cz

5. Po 18:00 hod.

Zahájení výstavy TIBET

Prodej upomínkových předmětů.

14. St 19:00 hod.

**Koncert Symfonického orchestru
brněnské konzervatoře**

Řídí prof. Podařil. Beethoven 6. symf. (pas-
torální). Trombónový koncert se sólistou
L. Moravcem.

14:00 výchovný koncert pro mládež.

21. St 17:00 hod.

„Vize budoucnosti“ Vyhodnocení sou-
těže pro mládež. Předání peněžitých cen.

24. So 13:00 – 18:00 hod.

25. Ne 10:00 – 15:00 hod. III. ZŠ

**Seminář afrických a břišních
tanců pro ženy** Vede T. Marková z Prahy.

28. St 19:00 hod.

Hovory o životě

Setkání čtenářů knih N. D. Walsche

KINO VESMÍR tel.: 240 46

1. – 3. Čt, Pá, So 19:30 hod.
Dracula 2000 USA 2000

Touha a hřích jsou staré jako lidstvo samo. Legendární postava z románu Brama Stokera tentokrát v ulicích současného Londýna a New Orleansu. Horor.

Režie: Patrick Lussier.

Vstupné: 50,- Kč titulky 100 min.

4. Ne 19:30 hod.
Kostka Kanada 1997

Nehledej důvod, hledej cestu... – ...strach... paranoia...nedůvěra...zoufalství... Sci-fi horor odehrávající se v tajemném bludišti.

Režie: Vincenzo Natali

Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 91 min.

5. – 6. Po, Út 19:30 hod.
Zlatička pro každého USA 2001

Romantická komedie o manželském páru hollywoodských hvězd. Filmový hit sezóny!

V hlavních rolích: Julia Roberts a Billy Crystal

Režie: Joe Roth

Vstupné: 52,- Kč titulky 102 min.

7. St Filmový klub: 19:30 hod.
Malena USA, Itálie 2000

Příběh o nezávislosti, intrikách, odvaze a přítomnosti opravdové lásky. V roce 1941 bylo Renatovi 13 let a jednoho dne se objevila krásná, mladá válečná vdova... Romance.

Scénář a režie: Giuseppe Tornatore

Vstupné: pro členy FK 30,- Kč ostatní 40,- Kč titulky 90 min.

8. Čt 19:30 hod.
Čokoláda USA

Poetická komedie odehrávající se ve Francii padesátých let. Tabulka čokolády uvolní v lidech zábrany... Juliette Binoche v hlavní roli.

Režie: Lasse Hallström

Vstupné: 50,- Kč titulky 122 min.

9. – 11. Pá, So, Ne 17:00 a 19:30 hod.
Spy Kids USA 2001

Největší hrdinové jsou ti nejmenší. Nejlepší tajní agenti, jaké kdy svět znal, jednoho dne zmizí, jediní kdo je může zachránit, jsou jejich děti!

V jedné z hlavních rolí: Antonio Banderas

Scénář a režie: Robert Rodriguez

Vstupné: 50,- Kč dabováno 88 min.

12. – 14. Po, Út, St 19:30 hod.
Začalo to

jedné žhavé noci USA 2001

Černá kriminální komedie, oživující dávný filmový motiv osudové ženy, lstivě využívající k vlastnímu prospěchu zamilovaného muže.

V hlavní roli: Liv Tyler

Režie: Harald Zward

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 93 min.

15. – 18. Čt – Ne 17:00 a 19:30 hod.
Jurský park 3 USA 2001

Přežijí jen ti, kteří o dinosaurech vědí všechno, nebo nic. Fantastický dobrodružný snímek navazuje na filmy, ve kterých Steven Spielberg „oživil“ prehistorické ještěry.

Režie: Joe Johnston

Vstupné: 55,- Kč titulky 91 min.

19. Po 19:30 hod.

Téměř dokonalý zločin USA 2000

Byla to perfektní vražda... Bohužel někdo to všechno viděl. Fantastický thriller. Spojení motivu nadpřirozených schopností a realistické zachycení prostředí maloměsta.

V jedné z hlavních rolí: Keanu Reeves.

Režie: Sam Raimi.

Vstupné: 50,- Kč titulky 112 min.

20. Út 19:30 hod.
Lovec policajtů USA 2001

Co zmůžou dva chlapi proti gangu zkorumpovaných poldů? Všechno, co si zámánou... Steven Seagal v hlavní roli kriminálního thrilleru.

Režie: Andrzej Bartkowiak

Vstupné: 50,- Kč titulky 103 min.

21. St Filmový klub: 19:30 hod.
Král tančí Francie 2001

Historická freska o skrytém nadání krále Slunce – Ludvíka XIV. – je mu čtrnáct a když tančí, uniká lidskému světu. Exceluje, získává svou vlastní tvář, cítí se bohem na zemi...

Režie: Gérard Corbiau

Vstupné: 30,- Kč pro členy FK

ostatní: 40,- Kč od 15 let titulky 110 min.

22. – 23. Čt, Pá 19:30 hod.
Dr. T a jeho ženy USA 2001

Nelehký úděl pohledného gynekologa. Richard Gere v titulní roli hořké komedie. Lékař v bezvýhodném zajetí žen a ženských problémů...

Režie: Robert Altman

Vstupné: 50,- Kč titulky 117 min.

24. – 25. So, Ne 17:00 a 19:30 hod.
Shrek USA 2001

Pohádka naruby. Mládeži do 99 let přístupno. Hrdina počítačové animované rodinné komedie je ošklivý zlobr. Všichni se ho bojí, ale on je dobromyslný. Na motivy knihy Williama Steiga.

Režie: Andrew Adamson, Vicky Jensen

Vstupné: 50,- Kč titulky 89 min.

26. – 28. Po, Út, St 19:30 hod.
Rozstřel Nový Zéland 2000

Černá komedie. Odehrává se v prostředí wellingtonských barů a hospod a točí se okolo oblíbené hry: kulečnicku (speciálně poolu).

Režie: Hamish Rothwell

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 94 min.

29. – 30. Čt, Pá 19:30 hod.
Zvíře USA 2001

Má sílu lva, pohyblivost šimpanze a city kozy... Je to prostě zvíře! Buranská komedie o operaci, která udělá z Roba Schneidera zvíře.

Režie: Luke Greenfield

Vstupné: 52,- Kč titulky 84 min.

30. 11. – 2. 12. Pá, So 17:00 hod.
Ne 15:00 a 17:00 hod.

Královský slib Nová česká pohádka Pohádka, kde slib je zákon a láska platí. Lucie Vondráčková, Klára Issová a další v pohádce o tom, jak si kdysi dva králové dali slib a co z toho vzešlo...

Námět a scénář: František Pavlíček

Režie: Kryštof Hanzlík

Vstupné: 47,- Kč 95 min.

1. – 3. prosince So, Ne, Po 19:30 hod.
Krokodýl Dundee USA 2001

v Los Angeles

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 0602/969 647

1. – 3. Čt, Pá, So 20:00 hod.
Dracula 2000 USA 2000

Režie: Patrick Lussier.

Vstupné: 50,- Kč titulky 100 min.

6. Út 20:00 hod.
Zlatička pro každého USA 2001

Režie: Joe Roth

Vstupné: 52,- Kč titulky 102 min.

7. – 8. St, Čt 20:00 hod.
Čokoláda USA

Režie: Lasse Hallström

Vstupné: 50,- Kč titulky 122 min.

9. – 10. Pá, So 20:00 hod.
Spy Kids USA 2001

Scénář a režie: Robert Rodriguez

Vstupné: 50,- Kč dabováno 88 min.

13. – 14. Út, St 20:00 hod.
Začalo to

jedné žhavé noci USA 2001

Režie: Harald Zward

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 93 min.

15. Čt 20:00 hod.
Slečna Drsnák USA 2000

Nejdrsnější adeptka na královnu krásy se musí stát tou nejpůvabnější. Komedie se Sandrou Bullock v roli agentky FBI. Volba Miss USA.

Režie: Donald Petrie

Vstupné: 47,- Kč titulky 111 min.

16., 17. Pá, So 20:00 hod.
Jurský park 3 USA 2001

Režie: Joe Johnston

Vstupné: 55,- Kč titulky 91 min.

20. – 22. Út, St, Čt 20:00 hod.
Lovec policajtů USA 2001

Režie: Andrzej Bartkowiak

Vstupné: 50,- Kč titulky 103 min.

23. – 24. Pá, So 20:00 hod.
Vymítač ďábla USA 1973

Nejděsivější film všech dob se vrací v podobě, v jaké jste ho ještě neviděli. Horor. Příběh ďáblem posedlé dvanáctileté dívky.

Režie: William Friedkin

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 132 min.

27. – 28. Út, St 20:00 hod.
Rozstřel Nový Zéland 2000

Režie: Hamish Rothwell

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 94 min.

29. – 30. Čt, Pá 20:00 hod.
Zvíře USA 2001

Režie: Luke Greenfield

Vstupné: 52,- Kč titulky 84 min.

1. prosince So 15:00 hod.
Královský slib

1. prosince So 20:00 hod.
Krokodýl Dundee

v Los Angeles